

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
TELEFON-SZÁM: 119.
Hirdetések és előfizetési pénzek a kiadóhivatalba küldendők.

Felíró szerkesztő és kiadótulajdonos:

FENYES LÁSZLÓ.

Előfizetési árak:
Éves 16 Kor. — Fél éves 8 K. — Negyedévre 4 K.
Egyes szám ára: 10fillér.
A lap megjelenik: Hétfőn, szerdán és szombaton este 6 órakor.

Modern Hannibálók.

Néhány nap óta a fővárosi lapokban *Affendázis* P. betűró levelez dr. *Légrády Imre* és *Buday Barna* főszerkesztőkkel, két könyvírus vígész: *Véssi József* és *Tali Ferencz* Lajos ügyében.

Hannibál katonái falakat toltak maguk előtt, mikor a csatát megkezdték. A Római testvérek és a Lampol-csög ügyökkel pedig, nem kevésbé ádáz harcukban, a sajtót fogják előre s azt piszkolják be.

Mint hogy a sajtó közintézmény s ügylátszis, hogy a két könyvkiadó csög ügyökéi csupán ingyen reklám eszközök letnek benne, a magam szerény erejéből a mi kitelki: megkísérlem tiltakozni ez urak rabló hadjárata ellen. Lesznek talán emberek, a kik megismervén a helyzetet, igazságot fognak adni nekem. Többre nem vágyom; közlegény vagyok csupán.

Ismeretes tény, hogy az antiszarnalisztikus hangulat Magyarországon néhány esztendő óta nagy mérvben terjedt el. Ennek kifolyásaképpen tették a magyar szabadsajtóra az első bököt: a híres 16-ik paragrafust. Hogy mennyiben volt ez helytlen való és észszerű, vagy nem, e fölött most ne vitazunk. Konstatálni kívánom csupán a tény okait.

Mint minden nagy hatalommal: a toll erejével is visszaélnék az emberek s minél inkább korrupt a társadalom: sajtója, a mely minden esetben hű kérc a társadalomnak, annál inkább élesen tánteti fel ezt a jellegzetes vonását.

A társadalom karakterének átlagos

tipusai lettek vezető emberek a sajtóban: *Rákosi Jenő* és *Véssi József*. Mindkettő egyes, nagytehetségű ember s ezenkívül csak két közös tulajdonságuk van: stréber mindkettő, más-más uton és eszközökkel; valamint: a tömegnek irván, szükségének tartják a hazugságot.

Rákosi Jenő óvatosabb, az árral úszik mindenkoron. Az az elve: csak gyöngéd bírántani, a kik nem előfizető anyag. Diacsérni érdemtelennel mindenkit, a kitől valami hasznót várni lehet és csak ott ellenzékeskedni, a mi nem fáj az ellenszögnek s amiért senki nem haragszik meg. Évek óta anulya halgatom, hogy Rákosi Jenőt és lapjait tartják a magyar sovinizmus képviselőjének. Holott az egész magyarországa abból áll: a villamos vasutak *villamos* nak írja és a boh zátot: *bohóság*-ok. Ezért ugyan senki meg nem haragszik. Néhány jellemző tnyre utalok. Rákosi Jenő szerkesztőségében ülnek együtt: *Dr. Ávas Ivor*, a néppárti publicista, *Rákosi Viktor* függetlenségi és *Herzeg Ferencz* kormányparti képviselők. Rákosi Jenő, az ügyes pszicho-chemicus úgy adagolja őket a nagy közönségnek, a hogyan a lanyha, de legővedelmesebb népszeretség kívánja. Emlékezzünk vissza arra a csunya játékra, a melyet *Beöthy László* érdekében dzött a közvéleménynyel, csupán azért, hogy családjának egyik tagját placirozni tudja. Mikor a népszínház berletére aspiráltak, a leghaszontalanabb „bohóságok”-ról basá-bos dics-reteket írtak. Hogy aztán *Beöthy László* a „Magyar színház” direktora lett, csak egy színház volt a világon, a melyről érd-mes volt megemlékezni: a Magyar

Színház. És hogy kidobták onnan *Beöthy Lászlót*, egyszerre mérföldet nőttek szemükben a — Nemzeti Színház tagjai s ilyenképpen estek a többiek. A kinek megvannak a Budapesti Hírlap régi példányai: nézzem utánuk, csak egy hajszálynit is nagyítottam e?

Vagy nem jellemző tény-e, hogy: a „legsoviniatább magyar lap” kolumbán jelennek meg a hadgyűmiszter jól beszélt hirdetései? Rákosi Jenő és szerkesztő társa: — mert az — *Zilahy Simon* ur jól értik, hogyan kell az „ellenséget” szórmentin megfejteni.

Ki győzőn elősorolni bizonyítékait a jesusita korrupciónak? Attéké *Véssi József* ura és ő karrierjének elemzőnyére: Az újságírás sok kifczamodott eszt, sok vígécédő embert vonz a zsurnalisztika táborába, de — szomorú lenne, ha nem így volna — belső hivatottsággal rendelkező, képzett és lelkes embert is: a kik undorodván a Rákosi familia jesusizmusától és óvatosságon dzött korrupciónál, új szellemet akartak hozni a magyar újságírásba. Agitáltak, kiváltak a Rákosi Jenő elnökléte alatt levő „*Ötthon*” írói és hírlapírói körből és megalakították a „*Budapesti Újságírók Egyesülete*”-t. A sajtó viszonyoknak kezdődő elfajulásának megakadályozását ettől vártuk.

Mint minden nemes eszeműnek, úgy ennek is az lett a megölője: a jó érzés-sűkek együtt tartott az érvényeslést keresők spekulatív tömege. Magában az alapítáiban már részt vettek és helyet foglaltak az éppen olyan korruptak, mint Rákosi Jenő ur és satallesi.

T A R C Z A.

Sírató.

Ugy-e, most már másnak mondod,
Hogy igazán szorotod:
Ugy-e, most már másra vedel
Hagyogó két szemedet?
Csókjaidat másnak adod,
Mást ölél két fehér karod,
Nem engem, —
Azt az időt, boldog időt,
El kell, ugy-e, telednem,
Emléket is el kell, ugy-e, temetnem?

Az a mas is csak egy eszok,
Csak ugy ölél, ugy imád
Láhdához rakja az is
Akir az ég csillagát,
Híancem azért egy titokban
Tudom, a mult tel-lellobban
Szívemben:
Nem tud ő egy veled sirni,
Ugy-e, nem tud helyetnem,
Ahogy sirnánk, sirdoqálnunk mi ketten.
Szávay Gyula.

Az ádándi kaza.

Írta: *Babay Kálmán*

A középkor lovagregét, mikről oly bájosan mesélt tróndour-klótlók: *Kisfaludy Sándor*, az újabb korban betyárromantika váltotta fel szép Ba-

latonuk vidéken. Gyűjtögetven s irván remek tényienk mondat, mint az én hibám, hogy e romantikák stríten követik egymást gyűjtömenyemben.

De ha e kalandos történetek egy része a nyers erőnek mérkőzése a gyengébb féllel s itt-ott támadás látszik is bennük a tulajdon ellen, a legtöbbben rajta ragyog a regényességnek ama fényes szománca, mely inkább élvezetet szerez, mint borsalmat támaszt, illuziót kelt, mint eszhetikát sért s tejsmerhető általuk néptünkben a költészetek hajlama.

Egy igen élvezetes ily betyár-romantika fűződik az ádándi kazaalhoz is, melyet a nép ajkáról levele el, midőn balatonai regém közé felveszek a benutatók, és kutesanak alakjai és helye után a jelenben s ne keressenek abban vonatkozást személyekre.

Seckendorff grófé volt még az ádándi uradalom, melynek a kiliti-i határ felé eső végén, remek kilitással a susogó Balatonra, állt évek óta egy ó-vírvan latott szalmakazal: inkább tőrek már, mint szálas anyag, a benne boldog- és édes ottbont talált egér-had apróra darúta azt s össze-vissza utalta belsejét s olyanna tette, mint valami mythologiai labirynth.

Távol esván a talutól, csak végső székségre tartogatattak: ilyen be nem következvén, háborítatlanul maradt az út mellett, utóbb még vándor-czigányok által sen érintve ő volta miatt, melyet se alomul elhasználni nem lehetett, sem tüzelőül, mert a szikra benne tüzet nem fogott, a mit bizonyosan meg is kísérlet rajtuk kívül egy-két köza villám.

Sobri híres bandájának legveszedelmesebb tagja: *Nillfaj*, vagy *Nillainak* neve fűződik a kazaalhoz; bár az sem lehetetlen, hogy saját kezébe dolgozó valamely jelentéktelen betyár volt a szereplő főalakok egyike.

Ismerjük néptünk gondolkodásmódját, mely a nagyot és rendkívilit, mindig szereti valami ismert, alakkal összekötni. Talán így történetelt itt is: így eshetett meg, hogy *Nillfaj* nevét hozzák kapcsolta az ádándi ócska kazaal.

De hát ez ugy is lényegtelen a történetre, mert akár *Nillfaj*, akár *Kovács Andris* volt a betyár, a személy-és vagyion biztosság egy halmagaval, hogy elene a törvényes eszközök alkalmazásába vétessenek s 3 éreketkét vármagyé: *Veszpremlő*, *Tolna* és *Somogy* panduraira mozgósítassék utána.

Híres ertőcségek, mint a berényi, rebozi, darányi, miknek százados fái és strú botzója vete-kedett az ő Bakonyfal, nehozietették meg a pandurok munkáját s az a sajátogése tñnet, hogy bár a rablók az őket elrajtó erdőcségen körül voltak zárva az üldöző pandurésre által, azok étel- és kitalban szűnséget nem szenvedtek soha.

A kicheztési módhoz folyamodtak azon egyszerű oknál fogva, mert családok emberek levén, életöket nem ködzakzatathatták a rengetegbe való behatolás által, hol nem tudhatni, melyik strűcségből, vagy fál mellől rept ki a gyilkos gölyö, mely egész családot, vagy családokat tetheti árrává. Annak a magyarázata pedig, hogy a kicheztési módszer nem vált be, abban rejlik, hogy a

És ezzel annak az erkölcsi testületnek s vele a magyar sajtó sorsa megvolt pecsételve. Előbb *Mikszáth* Kálmán volt az elnök. Nem vezérszeropre, nem küzdelemre hivatott ember, a kinek egyébb dolga volt, mint *Augiasz* istállóját tisztogatni. Tessék azt elképzelni, hogy egy írő, egy nagy pozícióban levő ember maga ellen zudítson annyi sok hatalmat kezében tartó embert... Megbukott. Voltunk — hivásom szerzetét nem szerénykedem állítani — a kik *Kenedi Gézá*t, a *Posti Hírlap*-nak akkor *főszerkesztőjé*t, ezt a nagy kiváltság s talpig puritán és szigorú gondolkodású embert akartak megnyerni előnöknek. Talán sikerült volna reábríni a nagy munkára, mert lelkes ember is. De megbuktatták, mert nem volt nyitnőre a spekulánsoknak. *Kenedi* végleg kivált az *Egyesületből* a mely talán egyedül lett volna alkalmas gátat vetni a sajtóban terjedő korrupció — csak legalább — túltengésének.

A spekulatív irány képviselői döntő súlyra vergődtek. Megválasztották *Jelönek* Vészi Józsefet: A kik lépcsőnek tekintik az újságírást, a kik a toll becsületét önnepi szónoklatban hangsúlyozzák, — nem belső ethikai szűkségből — hanem hogy nibuszt szerzessen általa: maguk sulyban növekedjenek.

Hogy Vészi ur üzleti politikája helyesnek vált be, azt ismeri a közönség. Támadta *Bánffy* könyörtelen kíméletlenséggel és nyelvelte *Széll Kálmán* rendíthetlenséggel. A „*Budapesti Napló*” megerősödött, Vészi ur képviselő lett s most *Rákosi* ural, mint okos konkurrensok, halgatagon gyűlölköd egymást s osztznak a konkurencián.

Ilyen körülmények között jött a „*Magyar Ipar* és *Kereskedelmi Bank*” ügye, a hol alkalman volt réá mutatni, inne a vídokról is, hogy a budapesti sajtó, kiadóhivatalai révén, mag van fizetve. Azért szívtam nem az újságírókhoz, hanem *Rákosi Jenő* és Vészi Józsefhez, a kik egy szerzemint kiadóhivatali főnökök is, hogy talán mégsem járja: mindent agyon hallgatni — pénzért.

Rákosi Jenő óvatoss, agyon hallgatja a dolgót, ő már jól tudja, hogy a kinek van a fején, az ne álljon ki a napra. Vészi ur inkább elhagyta magát ragadtatni heve által: engem zárt ki az újságíró egyesület kebeléből. Nem ekt elismerés, kímeltetés esett

békés kinevezés pásztor emberek összekötésében állottak, mint rendszeres történés szokott, a megszorított rablókkal a gyermekeik, cseltek nejkik s a maguk révén ellátják őket minden szükségessel. Arra pedig igen későn jöttek rá — ha jól emlékszem, az urkúti zivány fogás alkalmával — hogy előbb a pásztor népet fogdortatták fessze, mi által az összekötés megszakadva, a bennszorult rablók szépen egymás után maguk jelenkeztek.

Itt a rablók nem egyenként, hanem egész sorozatokból s az ekkor kifolyódtó gyilkos harcban mindkét fél temérdek áldozatot vesztett. Maga a rablóvezér is lábában golyótól taláira elbukott s megvasalva a legközelebb eső közönsége vitézet éjjeli tanýára, hogy onnét másnap beszállították a kapovári ömlőbe.

Gyilkos fájdalom hasogatta az elfogott rabló sérelmes lábát, melynek kinyát még növelte az a sulyos békó, mely rá vetették.

Az egész közönség elrészeltetett pandurral, minél fogva nem kellett attól tartani, hogy vagy megátóli kínsíri meg a menekvés a sulyos sebből verző rab, vagy ismeretlen társak jönnek kiszabadítására. Ez okért a falu köréje két álmós pandur s a közönség rendőri közegek, a kishírókák örszetere bizsolt.

A pandurok, mint gondolható, a hetedik tartott hársza és álmátalanság következtében eltörődve, a rablót bőszi helyen tudva, csakamhar mély álomba szenderedtek: a kishírók azonban nem hagyta egy percere sem nyugodni, a mérhetlen fájdalom szűlle kínos húrós.

Szenvedősei középete csak az embert látja a

osztályrészemtel újságíró pályám alatt; ez volt az első, hogy Vészi urék elismerték: nem vagyok olyan, mint ők.

Azért én csak megtartottam a tollat kezembem s objektíve használhatom ellenük, mert már akkor is ellenük használtam, a mikor ők kegyesek voltak mellettém lenni. A Nemzeti Múzeum hírlap-tárában még meg vannak azok a cizkik, a melyekben már akkor támadtam korrupciójukat.

Vészi urban lassankint a hírlapírói moral insanity fejlődött ki. Két példát hozok föl. Legutóbb, az egyesület utján, akólot akart indítani a magyar szabók érdekeben az osztrák szabók ellen 2000, monddé kétezer koronáért, a melyet azok a bizonyos magyar szabók az egyesületnek fizettek volna. A választmány hosszas haroz után mégis leszavazta Vészi urat.

Az országban a „*Budapesti Újságírók Egyesülete*” szerte küldi szét az emberek nyakára az osztályorszájétek sorajgyeint, azzal, hogy vegyék meg, mert abból provizótió kap a segély, vagy nyugdíj, vagy nem tudom micsoda alap. Hát talán ilyen stiklikkel mégsem lenne szabad blamirozni a sajtó összességét.

És most térjünk át Vészi ur saját üzleteinek egyikére, a mely kiinduló pontja volt az *Affendákis*-harcznak és jelen szerény soraimnak.

A Révai testvérek és a *Vodianer* (Lampel B.) cég, mindketten egy-egy *Képes Remakirók Albumát* indították meg. Hogy-hogy nem, a *Vodianer* cég előbb piacra bocsájtotta a maga árúját s mintegy négyezer példányal előnyben van a Révai testvérek fölött. Révai testvérek pedig — hogyan mondjam csak — azlet barátai Vészinék. Vészi ur tehát a lapjában erős támadást intézett a *Vodianer* cég kiadványa ellen, a mire ennek az utazói nyílttérben nyilatkozta Vészi ur ellen, hogy tudjaik honnan fű a szél.

Vészi ur bosszut esküdtött s az Újságírók egyesülete nevében a *Vodianer* cég egyik végzőe ellau, — Tali Ferencz Lajosnak bírájk, — s mód fölött kikelt, a miért hírlapírói czim alatt szabad vasúti jegyet használ, pedig könyvárus úgynök. Ebben tökéletes igazsága van Vészi urnak.

Hanem ezt a szisztemát Vészi ur alapította meg, mert a „*Budapesti Napló*”

rablóban és nem a merénylőt, ki a társadalommal harcra száll s emberi szíve megmozolt embertársának kinyúja. Benézett hozzá, beszédebe ereszkedett vele s előbb vízzel, utóbb puha ágybólit czipelt be hozzá felsőge segítséggel a nében feltámadó lelkiismereti furdalásait beszendesítette azzal, hogy ugy is feleakaszték pár nap múlva, mert a státárium ki volt hirdetve, a rövid ideig, míg életben lesz, ne szenvedjen oly sokat.

Hálás köszönettel fogadta a szenvedő rab a részvétet s mikor reggel a koozi előállott, melyen azt tovább szállították, a rablós az embereség kishíróhoz hajolva, köszönetet fejeiben azt sugta neki:

— A Sekendörfának azt a kuszáját, mely az ádándi határ-észelen van jó lesz ám megvenni!

Hagy a szegényes viszonyok között élt kishíró család miként szerzett pénzt a kahal megvételére azt nem tudom; de annyit hallottam, hogy a régi jószágot örömmel adták oda és ideje volt, hogy megvessék, mely elpusztulása terve volt vére a benne tanýcsó egérhá miatt, mely felmérítődyáni távoláságban felemészített és elpusztított minden élő és szőlősdő növényzetet.

Az évek a mint teltek, fogytak, a közönségben eladásra került minden birtok a kishírók kezére vándorolt s hogy legutóbb a helysimeinében az adatok hitelessége után kutatva, már gulyát, jóbeas, pusztát találtam az egykori kishíró család kezén s dolog, szorgalmas, becsületes fiakat, kik szeliek szeszamányét, melyhez az emberbaráti részvét és szánalom juttatta őket, minden bizonynyal meg is fogják becsúlni.

minden hirdetései úgynöke ilyen újságírói szabadjeggyel utazik, a mit Vészi ur huszon felbű számban eszközölt ki a kereskedelmi ministertől.

Nem az volt a baj, mintha Vészi urnak Tali Ferencz Lajossal szemben nem lett volna igazsága, hanem az hogy Tali Ferencz Lajosnak is igazsága volt Vészi ural szemben.

Vészi József ur azután az ő moslékos ötlete szerint egy nyílttér nyilatkozatot irt dr. *Légrády* Imre a „*Posti Hírlap*” főszerkesztője ellen, a miért ez kiadta a megtámadott Tali Lajos nyilatkozatát. Mert Vészi ur így gondolkozik a szabad sajtóról: mellettem minden hazugság szabad, ellenem semmi igazság. Volt azonban annyi helyes időző képessége Vészi urnak, hogy a nyilatkozat aláírásában magát *Affendákiss P. betőri*-vel helyettesítette. El kell ismerni, Vészi urnak vannak találo megjegyzései. A nyilatkozatá tegnap azután természetesenleg *Légrády* Imre felett s most így folyik ez, undorára a jóérzésű embereknek.

A magyar sajtó tekintélyét így örlik meg a modern Hannibálok, Vészi József ur, a magyar újságírás történetében önnök csufos emléke lesz! F. L.

H I R E K.

— A kivándorlási bizottság tanulmánya.

Jelezték előre, hogy a Fejérvármegyei közigazgatási bizottsága által a kivándorlás ügyének tanulmányozására kiküldött három tagu bizottság e hó 14-én szállt ki azokba a községekbe, a hol az Amerikába való kivándorlások leginkább elterjedt. A bizottság három tagból áll *Koller* Pál elnöklete alatt dr. *Fajsz* Gyulából és dr. *Burchar* *Belányur* Rezsőből s ez a három név előre is biztosították arra, hogy Fejérvármegye kivándorlási ügyéről egy a közigazgatási bizottság, mint a Siótkon megtartandó dunnintuli kongresszusn alaposan lesz tájékozva. A három kiküldött tegnap csakugyan kiszállt *Bakony-Sárkányba* és *Istvánm*erre s az a jelentés, a melyet erről az érdekes reportról fognak a legközelebbi közigazgatási ülés elé terjesztani, előre jelezkik, hó és rendkívül érdekes anyagot fog szolgáltatni, a kivándorlás ügyének tisztázásához.

A bizottság először *Bakony-Sárkányba* ment s ott a helybélian kérdésközlött a viszonyokról, majd a postára ment, a hol beszemelte az adatokat, onnan a községvásházhoz s itt is elő sorban a statisztikai adatokat írta össze. Azután előhívaták azokat, a kik már jártak Amerikában, vagy oda késműlnék. Először is megnyugtatták az embereket — oly jellemző ez a mi viszonyainkra, hogy nem adóba jöttek . . . sőt éppen azért, hogyan lehetne az általános nyomorúságon segíteni. Lassankint felmelegedtek az Amerikában nagyobbra külföldben is kímeltelődött emberek s elbeszélést az okokat, a melyek őket kivándorlásra késztették, az ottani viszonyokkal egyetemben. Nem akarunk a jelenlegi elő vágni, a mely ezeket mind elő fogja terjesztani, de mégis két főidme megjegyzéséit el mondjuk mintegy mutatól.

Az egyik a gazdasági viszonyokra vonatkozik. A szegény embert — ugymond — szorítják az adóval s kénytelen eladni olyankor, a midőn hét forintot kap métermászásjáért. Mikor aztán már drága a buza, akkor neki kell venni, legtöbbször a korpát veszi meg öt forintot.

A másiknak a meggyezése a közigazgatásra vonatkozik s a következő. A mult héten — ugymond — egy szomszéd községbe mentem be szemkérni. Dolgom volt a boltomál, a piacot-téren levettem az istrángot, a hol a többiek álltak és elmentem. Mikor visszajöttem, a kishíró csak hajtja ám a lovatát a községvásházhoz. Megállj, mondok, miért viszed te az én lovatát a községvásházhoz, mert bitang az. Azért viszem a községvásházhoz, feleli a kishíró, mert ott nem szabad lóval

csorogni. Még is bünteték érte 2 forintra, még felebbezni sem lehetett. Hát tekintetes urak, ha nem szabad azon a helyen állni, miért nem tesznek oda valamie kilométert, honnan tudja azt a szegény ember, hogy ott nem szabad állni? Hát közigazgatás ez kérem, jegyezze meg a múltvit parancs szóról-szóra... És oly nagy igazsága volt ennek az embernek.

E két epizóddal csak jelezni kívánta a tanulmányozás követelményét és gyakorlati ösztönöségét, a jelentés sakkal behatóbban fog a dolgokról beszámolni, valamint a kivándorlás káros és hasznos eredményeiről.

— A kereskedői alkalmazottak mozgalmá. Ismeretes, hogy a kereskedői alkalmazottak országos szervezete, jogos és méltánylاندó mozgalma indítottak agitációsújságjában, a kereskedői segédek mostani viszonyai nem polgári egzisztencia, hanem csak tisztelet, hányattatás, kötelességek egy nékir, a minék egyik következménye, hogy a magyar kereskedői alkalmazottak kulturálisan sem állhatnak azon a nívuson, mint más nyugat európai országban. Hiszen csak nemrégiben foglalkoztak a székesfehérvári kereskedősegédek ama méltányos óhajával, a mely nyáron a vasárnap munkaszünetet biztosíthatná volna a számkura, munkájuknak azonban csak igen részlegesen volt sikerük. A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete, most *Láng Lajos*hoz, az új kereskedelmi miniszterhez intézett egy hosszabb memorandumot, a melyben a következő igényeket kérelmezik és indokolják: a teljes és általános vasárnap munkaszünetet, a tanoncok alkalmazásának és kiképzetésének rendezését, a főmunkások idők szabályozását, valamint a rokkantak és agykor esztére való általános biztosítási kötelezettséget és a helyközvetítő intézet országos szervezését. Ezek azok a főbb pontok, a melyek a memorandumban igen helyesen vannak kifejtve s a melyekre lesz még alkalmunk visszatérni. Ezután csak azt jegyezzük meg, hogy a memorandum — különösen a vasárnap munkaszünet kérdésében — inkább csak a fővárosi alkalmazottak érdekeit védi és ismérteli, holott a vidéken határozottabban sajnárukkba a viszonyok e tekintetben is. A pilénhez és szillemi szöközőfára való joggyorma a fővárosban és a vidéken.

— Egyélti hírek. Az Örökimádás templom székesfehérvári bizottsága folyó évi június hó 14-én *Szűgyeny-Marich* Julia önkéntes alatt tartotta rendezésvi közgyűlést. Elnök a megjelölt tagok üdvözlése után az ülést megnyitotta. *Óbáhard* Bódog tükár ezután a bizottság múlt évi működéséről szóló elnöki jelentést olvasta fel, mely szerint a kegyeltes gyűlés a bizottság költségjainak, a templomi céljaitól körül lejtett fáradozásait egy a városi törvényhatóság, mint a helybeli pénzügyintézet és egyes jótékonyk adományait mondott köszönetet. Ezután a bizottság pénztárnoka test jelentést a múlt évben befolyt adományokról, melyek az Örökimádás templom költségére 998 kor, 24 fillért jövedelmeztek; a közgyűlés a múlt évi számadásokra a pénztárnoknak a felmentveit megadta és ezzel az ülést véget ért.

— Áthelyezések a honvédségnél. *Zandthy* Zsigmond főhadnagy és *Tóth* Elemér hadnagy Veszprémbe, *Kégl* József főhadnagy, *Ohnhauer* József és *Farkas* Imre hadnagyok *Kaposvárra*, *Paskó* Gyula hadnagy *Nyírára*, *Gombolyai* Imre hadnagy *Körmenre* helyezették át. *Ugyaszkor* Villy Lajos és *Czyuk* Nándor főhadnagyok Veszprémből Székesfehérvárra helyezették át. Az áthelyezett tisztok állomáshelyüket jótó hó 1-én foglalják el.

— A Lövőide mulatsága. A Polgári Lövész Egyesület tavaszi mulatsága tegnap folyt le. Szép idő kedvezett a mulatságnak, mégis a közönség érthetetlen közönynyel viseltetett az ünnepség iránt, úgy hogy éjjel 11 óra után már feljessen tres volt a más ilyen alkalmakkor bingos jókedvtől szibongó nagy terem. Ismét bebizonyosodott, hogy Székesfehérvár társadalmi életének tökéletesen elég a borjúkúti szőlőhegy, a melynek hús diófái között olyan jól ízlik a szódavizes tavalyi csankó,

a mi közben olyan kényelmesen lehet emlegetni — a társasélet hiányát. A tegnapi sikertelen ünnepnek különben az a nagy tapintatlanság is oka volt, hogy a polgári leányiskola ünnepi vizsgáját éppen szintén tegnap délutánra helyezték s a kik nem a szőlőben voltak: odamentek: A délutáni gyermek-tombola is csekély érdeklődéssel folyt le, a táncmulatságon részt vettek névsorát pedig a következőkben adjuk:

Asszonyok: *Albrecht* Józsefné, Dr. *Borchert* Jenőné, *Brunner* Jánosné, *Galamhos* Artúrné, *Szék* Imréné, *Hálasz* Mórné (Budapest), *Kovács* Antalné, *Kovács* Károlyné, *Ohnhauer* Jánosné, *Pellet* Gaborné, *Pék* Károlyné, *Prapogessu* Dávidné, *Sárkány* Ferenccsné, *Tóth* Aladárné, *Ulenyessky* Alfrédné
Leányok: *Albrecht* Marika, *Britner* Ella, *Heisz* Marika, *Kovács* Erzsike, *Piroska* és *Irenke*, *Murócz* Gizella, *Ohnhauer* növérek, *Pellet* Giz. *Sárkány* Marika, *Tóth* Dianó és *Weisz* Nelli.

Leányok tornavizsgája. A polgári leányiskola tornavizsgája a tízórtólaktanya helyiségében tegnap folyt le nagy közönség jelenlétében, a mely állandó érdeklődéssel kísérte a növendékek szabályos szép mutatványát, általános elismeréssel illetve *Nánessy* Etel tanárnő buzgó fáradozásának eredményét. Az egyes mutatványok lefolyt sorrendjét a következőkben adjuk:

1. Felvonulás. 2. Üdvözlő állás. 3. Az összes növendékek szabálygyakorlatok. 4. Egyszerű menetgyakorlatok, az I. o. növendékektől. 5. Első oszt. nő. elvonulás énekek. 6. Különböző fűzgyakorlatok, a II. o. nő. énekek. 7. Utánlépés énekek, a II. o. növendékeiktől. 8. Egyszerű hársanmenet énekek, a II. o. nő. 9. Második oszt. nő. elvonulás énekek. 10. A III. o. nő. fűzgyakorlatok, különböző szökkenések, énekek. 11. Ringó menet, összesített hársanmenet énekek, végzik a III. o. nő. 12. Ellenvonulások, végzik a III. és IV. o. 13. Bot- és buzogánygyakorlatok, végzik a III. és IV. o. 14. Különböző menetgyakorlatok castagnettel. 15. Összesített fűzgyakorlatok énekek, végzik a III. és IV. o. n. 16. Összes növendékek elvonulása énekek.

— **Emlékünnepe a kaszárnyáon.** A 12-ik Uhlanusz ezred tisztikara, mint minden ezredében, az idén is kegyelettel üli meg június 24-én a solferínói és custozai csatákban elesett bajtársak emlékét. Az ezred tulajdonképp hősiesen vett részt a győztes csatákban s rendkívül sok emberrel veszítette el. *Matic* Heurik ezredes a tisztikarral együtt rendezi az ünnepet az uhlanusz lakatya épületében, a mely únapra szivesen látják a polgárságot is s ez minden bizonyán nagy számban fog részt venni az emlékünnepen. Délelőtt fábóri mise lesz, délután pedig a honvédeknek hangversenye mellett a legénység részére négyünnep. Este 9 órakor fognak zárdáni a lakatya kapui, a mikor a szolgálati rend szerint többé bent időzni nem lehet.

— **Kinevezés.** *Marlon* György segédjegyzőt a m. kir. belügyminiszter Lovasbényébe anyakönyvezető helyettesessé nevezte ki.

— **Elvezett kules.** A Polgári Lövészkerület helyiségében vasárnap délután egy angol zseránt kulesot találtak. Tulajdonosa kiadóhatalomban a kulesot átvetheti.

— **A Vizeleki-úgy** mindinkább benyolultabb lesz. Dr. *Vizeleky* Frigyes orvos-szülő az orvosok által ellene beadott részletes feljelentéséről, ma délután szinte egy beadványt intézett *Huszár* Ágoston alispánhoz, kérve, hogy a vádpontok velöközöltesse, hogy azokra megfelelően. Addig is szemérmellen, *kenyérirány* hajszának jelenti ki az ellene való átkálódást, a mely beszűbülő is erélyen, semmiképpen sem illendő tisztességes férfiakhoz. Vizeleky különben egyuttal azt is bejelenti az alispánnak, hogy rágalmazás és becsületstörtés miatt

már a bűnvádi feljelentést megvette az illető orvosok ellen s egyben csatolja a déli vasút betéppénztára igazgatóságának hozzá ez alkalomból írt elismerő hivatalos levélét. *Huszár* Ágoston alispán a vádpontokat természetesen közölni fogja a megvádozott orrossal.

— **Lemondás.** A *Kereskedelmi Társulat* tegnapi választmányi ülésén általános meglepetést keltett, hogy *Keresztes* Zsigmond gondnok és pénztárnok állásáról lemondott s ma már a könyvek is visszaküldte a társulatnak. A lemondást, hír szerint, a kereskedelmi júniális rendező bizottságának egy tapintatlan figyelmetlensége okozta. Keresztes többén a közgyűlésen akarják maradásra bírni.

— **Négyünnep** a székesfehérvári önkéntes tízórtól tagjai e hó 15-én a rózsáskertben megtörtént előadás rendezte. Márton premier-höl által az előadás, a darabok ismeretlen írói nagyságtól megerkentve, a drámaírás törvényének szigorú szemmel be nem tartása mellett A darabok: „Az utolsó két koronás”, „A hűvelmes” monológ és „A hirdetői irodában” című szerzemények voltak, kézirát után szabadon előadva. A halás publikum, pipi-kendő szobalányok és vergónias Mars fiak nem közönséges taps-viharokkal és jó egészségre való kacsajokkal honoráltak a szerzői irói talentumát. Hogy a színház illuziója teljes legyen, karzat is volt: az öreg és a malom utcajk kerítésére kacsapadók zsongt és zeng. Előadás után, mely a tízórtól egyet javára mindennek százra 100 koronát juttatott, a színház látogató közönség táncserepült, Székesfehérvár egyik részűvő bandájának hangversenye mellett.

— **Helyreigazítás.** A helybeli jót. Négyünnep által folyó évi május hó 25-én rendezett Virág-ünnepéről közzétett kiáltásból *Schwarzbach* Flóra pénz- és öz. *Tantosi* Ferenccsné ételadalmánya tévesen kimaradt, mit ezzel pótlólag mutat ki a rendezőnek.

— **Háboru a tyukok miatt.** *Rácskeresztúron* — mint mondanéknak írják — a minap egész háborút rendezett néhány ember hat tyuk miatt *Novoth* János, ennek felesége *Gallai* Anna, továbbá *Pataki* Mihály és *Pataki* Józsefné tyukok miatt annyira össze pörökelték, hogy később a szónarozott utólagosság vittotta fel is csakhamar egész várfirtól rögöztették *Novoth* János *Pataki* egy vaslapittal egy teje ütötte, hogy nyomban elborította a vér, de azért volt annyi ereje, hogy sejtővel ellentelt testében megfogassa. *Pataki* Mihály több szúrásit ejtett *Novoth* Jánoson és *Gallai* Annán. A sebesültet orvos vette ápolás alá. A csendesség valamennyit feljelentette a székesfehérvári ügyészségnél.

— **Lelketlen boszu.** *Sárbogárdról* írja levelezőnk, hogy ott a minap *Boglyas* Józsefné szőlőjében, gonosz kerek egy hold szelők új hájátást költözték, mitáta az egész terem megsemmisült. *Boglyas* Józsefné akinek kora 400 korona, jelentést tett az észről a csendőrségnél, mely kutajta a lelketlen tettest, de addig eredménytelenül.

— **Baleset.** Ma déljött 10 órakor kínos feltevést keltett egy sajnálatos baleset, mely a kórház-utcában, a püspök kert felől részén történt. *Piskó* László városi bizottsági tag *László* fia a jelzett helyen, hirtelen összeesett s oly szerencsétlenül ütötte fejét az aszfalt burkolatba, hogy arcon s bal szemén felött homlokán súlyos zúródást szenvedett s orvosi megsegítést kért. A szerencsétlenül járt fiatal ember egészen elszántsította a vér. Csakhamar nagy úspósdóttl támadt a baleset helyén s többen vízzel igyekeztek eszméltre kelteni a fiatal embert, ami nem sikerült. Aztán bérkocsira emelték s Kossuth-utcai lakására szállították, a hol nyomban ápolás alá vették. A szerencsétlenül járt szimpatikus fiatal ember helyzete iránt általános az érdeklődés.

— **Az „Egyenlőség” azzaitársasága** *Bilkei* Ferenccsné vándorok alatt e hó 29-én *Péter* és *Pál* napján, kedveskedés előtt esztén a következők jótékonyossául szártóktól nyári táncmulatságot rendez, *Szék* István vendéglős és kerthelyiségében. A rendezésig mindazokat felkéri, a kik tévedésből az ideig meghívtó nem kaptak és arra igényt tartanak, hogy az „Egyenlőség” helyiségébe *Zólfia* utca 14. szám alá forduljanak.

— **Anyakönyvi hírek.** 1902. évi június hó 7-til június hó 14-ig, Született: 16. Elhalt: 12. — Házasságra lépett 2 pár. — Kihirdetés: *Krausz* Ödön szabósság Sz. Fehérvár és *Fischer* Lóni Berhida, (Veszprémmegyé). Csalomáza Ferenccsné és *Ferencsik* Anna Sz. Fehérvár. Szalmon

János fességéd és Kátora Horváth Julianna Székesfehérvár. Tóth Ferenc földm. napsz. és Farádi Mária házi cseléd Sz. Fehérvár. Székcs. József közművelődési és Horváth Erzsébet Székes-Fehérvár. Grtnebnak Vilmos járásbíróági díjok Vadl. (Fehérvármegye) és Pannoz Mária Székes Fehérvár. Magda Károly nézenész és Máté Erzsébet háziartás vezetésű Sz. Fehérvár. Szász Imre bűrkészítő Székes-Fehérvár és Kamuzs Etelka Budapest.

Időseknek névsora. 1902. május hó 10-án Barnál Ignác „Magyar király” szállodja: Nagy Ede ut. Bécs. Steiner Emánuel Bécs, Gündör Sándor Bpest, Dora Mihály Dunna-Adony, Liptai István Dunna Pentele, Jászay Gyula Bpest, Steiner Gyula Bécs, dr. Deák Mihály Bpest.

Erdész János „Fekete Sas” szállodja: Kis Istváné Lepény, Giebel Arthur ut. Bécs, Weiner A. ut. Grács, Kohn Izidor kereskedő Bécs, Kirnbauer József keresk. Bécs, Berkes I. ut. Bpest.

Csődtömög eladási hirdetmény.

Friedmann testvérek székesfehérvári bej. kereskedő cég közados csődtömögét képező és a csődteltárt 1-216. tétel számai alatt felvett 3449 korona 60 fillére becsült bórárak elzépés és szimédia mesterség folytatásához szükséges bolti

áruválykok, egy Wertheim-szekerény és bolti felszerelési tárgyak ajánlati verseny útján el fognak aítani. Venni szándékozik felhivatnak, hogy zárt ajánlatukat 350 korona bánalpfénnyel együtt alulírott tömög-gondnoknál f. évi június 21-ik napjának déli 12 óráig adják be. A csődtömög a legübbel legfőbbnek is csak az esetben fog eladtni, ha a csődtörök is az ideiglenes csődválasztmányának még az nap délután 2 órákor az ajánlattevőkkel közölendő javaslatát el fogadja és jóváhagyja. A csődtömög a letétban foglalt árak mennyiségéért semmiféle zavatosságot nem vállal és a vételi bélyegilletéket a vevő tartozik viselni. Az üzleti helyiség f. évi augusztus hó 1-ig a vevőnek rendelkezésére bocsátható és ennek használatáért külön összeg is ajánlható. Venni szándékozik a csődteltárt és az árukatárt alulírott tömög-gondnoknál naponként megtekinthetik. A csődtörök jóváhagyása után az árukatárt vevő tartozik azonnal átvenni a vételtárt kifizetni.

Papp Gábor,
ügyvéd, csődtömög-gondnok
Székesfehérvár, Szent-István-utca 14. sz.

A csákvári piac téren levő
uradalmi boltos ház

1903 január hó 1-től

kezdve, 3-6 évre bérbé adatik.

Bővebb felvilágosítást az urd. fő-tiszttség ad, hova az ajánlatok is küldendők.

Csákvár, 1902, júni 15.

Az urd. fő-tiszttség.

Az öreghegyi szőlőben
2 szobás lakást
bérbé keresek.
Czím a kiadóhivatalban.

POLCZER
és **TÉNYI**
faszövet: ablakredőny és díszmüaru gyár
Székesfehérvár, Vasútér 12.

A legjobb izlésnek megfelelően készít faszövetből

ablak redőnyöket

(Kirákat részére festéslen), iskolatöskéit oszonnatásakát, kotta tokot, piaci és kezi kosarat, utitöskéit, gyermekkosait, izléses háziköskéiket.

Különös figyelem;

ablak redőnyök

egész épületeknél olcsón felszereltetnek esetleg kijavítatnak.

Szíves pártfogást kérünk tisztelttel

POLCZER és TÉNYI

Papp Károly

Selyem műfestő és vegyítéskészítő Székesfehérvár, Városháztor a városi lakások épületében. (Bejárati Megyeház-utczától.)

Elfogad minden e szakmába vágó munkát úgy festésre, valamint tisztításra a legreményesebb feltételek mellett. Csepelfüggönyök a leggyorsabb idő alatt festetnek, vagy tisztítatnak.

gyászruhák

48 óra alatt készíttetnek. Vidéki rendelések megbízható lelkiismeretességgel eszközöltetnek.

Nagy mosó

és vasaló intézet
Lakatos utca 10. szám.

Mosásra elvállal ingeket, gallérokat, kékölöket, függönyöket, alsó ruhákat stb.

Jutányos ár!

***** Pónios kiszolgálás!

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Tisztelettel

Nagy Ignác

fehérmű és vegyítéskészítő intézet

Székesfehérvár, Lakatos-utca.

KRAUSZ F. VILMOS

B-sa utca 2. sz. — T. lefón. 88.

Nagyon olcsó kölcsönt szerzek kis vagy nagy földbirtokok és háztulajdonosok részére 15, 22, 33 $\frac{1}{2}$, 38, 50 évi törlesztésre.

4 $\frac{1}{2}$ - 5 $\frac{1}{2}$ kamatra

Alósánk jogában áll a kölcsönt egészben vagy részben a feuta idő lejártá előtt bármikor visszavéetni, felvéves előleg-s felmondás mellett, míg ellenben a pénzintézet nem mondhat előbb lel.

Ha a birtokot terhelni már előző drága kölcsön, de a kölcsönösszeget lel akarja emeltetni, vagy a kamatot drága ja, akkor a föld becsértéke feléig a községi becsével figyelembevétele me lett némszak felemeltetés, de a drága kamatot felcserelehetjük olcsó kamatra

Ha betabillazott kölcsönre már van, úgy az újabb olcsóbb kö csonótló bekebelezési százeleket nem kell fizetni.

Ezek keresztülvétele végett nem okvetlen szükséges Székesfehérvárra személyesen bejönni, teljemen elég-séges ha l-veléig postán totszik be-küldeni

a hiteles telekkönyvi kivonatot,

kataszteri birtokivet, községi becs-
lével.

Levélbeli vagy szóbeli kérdés-kölesre szonnal szivesen szolgáltök felvilágosításai.

Reménylendő gabna és gyp-juterményekre szerzek előleget, katonatiszteknek és állami hivatalnokoknak személyi teltlétl igen szolid feltételek mellett.

15 évi törlesztésre	4.75 százalék	
22 " "	4 " "	
30 " "	3.75 " "	
33 " "	3.50 " "	
38 " "	3.25 " "	
45 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésre		2.97
40 " "		3.38
50 " "		3.66
50 " "		3.60
50 " "		3.90
50 " "		3.78

mely félvénként fizetendő fizetésokban némszak kamat, de a tőke törlesztése is bentfoglaltatik.

SZEKERÁK és HORNÝANSZKY-nál

a végeladás már csak négy hélig tart

Az összes diszmű árak, játékok és edényfélék

féltáron,

használati apróságok 40% engedménnyel lez-
nek elárúsítva